

Två Flammor

HERMAN BJURSTEN.

(Fortsat.)

Men här strändade den unge målarens konst! Själva uttrycket i den döende drottningens drag ville ej framstå nog tydligt för hans fantasi. Han målade och målade om igen, men det ville ej lyckas.

"Förbannelse!" mumlade han; — man behöfde se en skön kvinna i dödsminuten för att kunna återgifva uttrycket, sådant det bör vara. På detta sätt skall jag aldrig lyckas."

Theodor försökte i dystra tankar.

"Himmel och helvete!" utbrast han plötsligt i det han sprang upp från stolen, hvar på hans nedkastat sig — gif mig förmåga att utföra denna bild så som jag tänkte mig den — och tag sedan mitt lif! Några penseldrag skulle kunna afgöra mitt öde — ty denna taffa, om jag lyckades, vore nog för att bereda mig ett öfvermålad namn... ett run bland världens yppersta konstnärer."

Mer eftersträfvat jag icke... mitt lif gäfvade jag mig glädje derför.

Svanhilda... ja — henne vore jag färdig att uppoffra för Cleopatra... Huslig lycka... kärlek... hah! — dessa illusioner bortdunsta allt mer och mer... De kunna ej längre inrymmas i ett bröst, der konstens och ängstighetens flamma brinner.

Om hon vore här i detta ögonblick... jag skulle kunna stöta dolken i hennes bröst för att få en modell till min döende Cleopatra... för att föreviga henne på duk och föreviga mig själf på samma gång!

Ha — jag älskar denna flicka... jag älskar henne med passion — men min kärlek har ej varit sinlig... den har varit en konstnär mera än en brudgum... Idealiska former, skönare än dem som mejslats af Praxiteles hand... ett anlete, onsom himmelskt såsom Rafael Madonnas... onsom smuktande som Leonoras, onsom brinnande, djärft som Fornarinas... o, hvad kan en konstnär önska sig mer till mål för sin beundran!

Och denna herrliga kvinna vill man fastkedja vid en utedavd gubbe... 6 man vill pålägga hennes frihetstörstande enle hvardaglighetens bojor... Bättre vore, att hon doge för min hand!

Dörren till atelieren sprang upp i detta ögonblick. Clas och Emanuel inträdde och jemte dem en tredje person, en ännu ung man med ett sydlandskt utseende och stolta, men välvilliga drag.

Det var signor Bertini, den ryktbare italienske målaren, som besökt Sverige på några månader och nu stod i begrepp att öfver Göteborg återvända till kontinenten.

Clas presenterade de båda konstnärerna för hvarandra.

— Det är mig mycket angenämt att få göra er personliga bekantskap, min herre — sade Bertini på fransyska. — En af edra tafflar har förut gjort mig bekant med er talang såsom målare.

— Ni är alltför god, Maestro — sade Theodor med en vördnadsvärd bugning i det han anvisade främlingen en plats. — Jag visste icke, att min taffla ådragit sig någon uppmärksamhet i Rom.

— Edra korrespondenter derstädes hafva då icke gjort sin skyldighet — anmärkte italienern förbifalligt. — Men hvad ser jag, — fortfor han i det han kastade ögat på den halfvårdiga tafflan på staffletten — dötmig Cleopatras död... är det icke så?

— Jo — sade Theodor med en suck. — Hvad som redan är utfördt förräder mästaren — fortfor Bertini i det han uppmärksam bekakade tafflan. — Hvarje detalj är beundransvärd... endast ett skulle jag möjligt kunna anmärka.

— Och det är... —

— Att er hand darat något, då ni tecknade denna kanske något för ypperliga barm... Men måhända är det bilden af en älskarinna, och då förundrar det mig icke — tillade han leende.

— Signor Bertini känner din historia, Theodor — sade Clas — och redan i dag inf i jag honom på Baldersholm hos greve Silfverstjerna.

— Du själf?

— Ja visst! — Bertini har benäget åtagit sig en roll i en liten farce, som vi tankt spela derstädes. Men medan han bearbetar greven, behöfs jag för hofmarskalken.

— Låt oss höra invecklingen — sade Theodor smälende. — Hvad skall pjesen beta?

— Konstens och kärlekens seger öfver guldet och anorna. — Sade Clas småskattande. — komedi i tvenne tablåer. Mer får du icke veta förrän i sista scenen, då du själf behöfs.

— Jag får således icke lära min roll?

— Behöfs icke... Kan du icke spela den con amore, utan föregående inpluggning, så fortjenar du ej den lycka, vi vilja bereda dig.

— Det utkast till Cleopatra, som ni gjort på Baldersholm — återtog Bertini — finnes det ännu kvar der?

— Ja — det står ännu på staffletten i en af salongerna, hvilken varit upplåten till atelier.

— Och hur långt är det avanceradt?

— Lika långt som detta.

— Det vill säga att endast ansigtet återstår?

— Endast ansigtet, ja — sade Theodor med dyster blick.

— Det är en svår uppgift, ni åtagit er — jag vet det — återtog Bertini. — Högst få konstnärer lyckas i detta sublima. Uttrycket i hjeltens eller hjeltinnans ansikte i samma ögonblick då verktyget öfvergår i ideen, då det jordiska står på öfvergångspunkten till det oändliga är en konstens triumf, om det lyckas... Jag önskar eder framgång dertill...

— Ack — ni hånar mig Monsieur — sade Theodor suckande. — Endast en målare sådan som ni skulle kunna lyckligt lösa denna uppgift.

— Alldeles icke — ifråde Bertini. — Jag har ingenting framför er mer än måhända ett vid-

sträcktare studium af konst. Men då jag är ett tiotal år äldre än ni, bör detta icke nedslä er. I snille, i inspiration är ni en värdig medtäffare till hvilken målare som helst inom den italienska skolan, till hvilken ni genom själva arten af ert konstnärskap måste räknas.

— Ni smickrar mig, signor Bertini...

— Men — återtog italienern, utan att gifva akt på Theodors blygsamma invändning — för att återkomma till själva saken, så upprepar jag, att eller uppgift är svår och fordrar icke allenast snille, utan äfven ett djupt studium och vidsträckt anatomiska insigter. Att träffa de menskliga passionernas uttryck... kärlekens, hatets, vredens o. s. v... är för den dödlige konstnären, som ofta själf behärskas af desamma, en jernförelse lättare uppgift... men att måla döden... döden i dess kamp med lifvet... att i själva öfvergångsmomentet mellan det sinnliga och öfversinnliga ingjuta i bilden den levande, sig befriande anden... dertill fordras en ingifvelse, hemtad på en gång från andens och materiens värld... Svårigheten kan endast jämföras med den att skriva en verklig tragedi... Och ni vet att, med undantag af Sofokles och Shakespeare, högst få författare hafva lyckats i detta skaldeslag.

— Ni har rätt — sade Theodor suckande; — och likväl tycker jag stundom, att ideen sårvar fullständig för min fantasi... men då jag griper till penseln, för att gifva den form, inser jag min vanmakt.

— Jag påminner mig — återtog Bertini — i anledning här af en händelse, som passerade i Florens för några år sedan. En ung målare af mycken talang hade fått i uppdrag att förfärdiga en altarpredn för en af kyrkorna derstädes. Ämnet var Kristus, i dödsstunden på korset. Ljfligt intresserad af sitt företag började den unge konstnären sitt arbete. Till modellen begagnade han en fattig, men utmärkt skön man ur de lägre folkklasserna i Florens. Denne hade mot en summa penningar åtagit sig att stå med armarna utsträckt och höjdt i ett draperi, sådant man föreställer sig den döende Frälsarens. Allt gick till i början bra... Tafflan var nära färdig och den unge målaren gjorde sig de största förhoppningar om sitt verk... Men då han kom till ansigtet, hvilket han, liksom nj här, sparat till sist, misslyckades han den ena gången efter den andra... Liksom ni, förbannade han sin egen vanmakt, sin oförmåga att uppfatta den ide, som förseväfva honom...

— Han såg på sin modell, men denne, som förmodligen i sitt sinne öfverräknade dagens visnad, visade honom i detta ögonblick blott ett vanligt, af egenyttans tillfredsställelse leende ansigte... Då gripen af ett vansinne, som endast en brinnande konstnärskande kan fatta — drog han en dolk och stötte den i modellens hjerta, noga observerande de rörelser, som foregingo i den döende mannens ansigte... I ögonblicket skyndade han till sin taffla och med det första intrycket för själen fullbordade han med några drag sin Kristusbild. Det blef ett mästestycke... en af de herrligaste tafflar, som den nyare tiden frambragt i Italien.

— Nå... och konstnären — frågade Theodor med blixtrande ögon.

— Han räckte med lugn sina armar åt bojnarna — svarade Bertini. — Allt för konst! — ropade han. — Tag mitt lif... min taffla skolen ni dock icke taga!

— Allt för konst! — upprepade Theodor för sig själf. — Jag fars icke för hans handling... Jag förstår honom.

— Ja — jag förstår honom också, men hans exempel bör dock icke rekommenderas till efterföljd — anmärkte Bertini leende. — Hvad er Cleopatra angår, hoppas jag att ni skall lyckas utan att döda er modell.

— Hvilket vore så mycket dåraktigare, som han skall gifva sig med henne — sade Clas skratande... Jag känner en strykande aptit. Förslaget antogs utan votering.

IX.

Målaren och Mecenaten.

Vi införa läsaren i salongen på Baldersholm på eftermiddagen samma dag, som ofvanstående samtal föreföll.

Greven satt i en soffa, läsande tidningarne. Hofmarskalken i stor tofvel, elegant som en kammaridnål, såsom damerna brukat säga, uppbjöd hela sin förmåga för att underhålla ett lifvande och intressant samtal med sin blifvande brud, hvilken dock med en fruktansvärd köld besvarade alla hans granmlåter.

Hofmarskalken hade nyss slutat beskrifningen på en stor fest, hvilken han nyligen öfvervarit i hufvudstaden. Han trodde sig hafva gjort sin målning så retande och pikant som möjligt och han förblufades icke litet, då Svanhilda, som under en likgiltig tystnad afört honom, med en halfkvädf gaspning yttrade:

— Allt det där har jag last i tidningarne, herr baron. — Har ni icke något intressantare att förmåla?

Greven slungade en mörk blick på sin dotter. — Men min nådiga — sade hofmarskalken stött — ni vill ju icke höra på hvad jag säger... Ni, som aldrig förut varit i hufvudstaden — säg, längtar ni då icke det minsta efter alla dess nöjen?...

— Icke det ringaste — svarade Svanhilda likgiltigt. — Hvad man aldrig haft, det saknar man icke.

— Tror ni det, min nådiga — återtog hofmarskalken. — Med mig eget ett motsatt förhållande rum, ty jag saknar alltid det jag icke har...

— Men så har ni och det ni alltid saknat — afbröt Svanhilda, i det hon kastade en ironisk blick på hofmarskalkens ben.

— Hvad då till exempel? — frågade denne, som icke genast förstod anspelnigen. — Svanhilda teg.

— Svanhilda! — utbrast greven, i det han kastade tidningen ifrån sig och sprang upp från soffan — Svanhilda! Blyges du icke det ringaste?

Hofmarskalken skratade, för att dölja sin förlagenhet, och för med handen öfver sina tunna lockar.

— Akta er, herr baron — ropade Svanhilda, utan att låtsas märka sin fars vredgade ögonkast — akta er, ni förstör frukten af er kamartjenares nitiska bemödanden... Ert hår kommer i oordning!

— Min nå... nå... digaste — stammade hofmarskalken i yttersta förlagenhet — ni är bra grym mot er ödmjuka tjänare...

— Bry dig icke om henne — sade greven, som oaktadt sin harm, knappt kunde dölja ett småleende öfver hofmarskalkens bruderi — bry dig icke om henne... Efter bröllopet kan du betaga henne lusten att säga sarkasmer.

— Ja, det är sant, min nådiga — återtog hofmarskalken, i det han fatade Svanhildas motsträfviga hand och kysste den. — Såsom fästmo har ni prerogativet, dem ni såsom maka ej skall söka behålla — eller hur?

— Xnu är jag icke er maka, herr baron — sade Svanhilda med en stolt blick — och torde måhända icke bli det, om och min fars maktspråk gjort mig till er fästmo... Jag tycker ni borde blygas att mottaga min hand under dylika omständigheter.

— Hi, hi, hi! så rolig hon är, min lilla fästmo — skattade hofmarskalken, som låtsades upptaga Svanhildas yttrande blott såsom ett skämt. — Och ni kunde vara nog grym att fordra, det jag skulle afstå denna tjuande hand, som är mig långt mera värd än alla jordens skatter!

— Ja, jag anser mig verkligen kunna fodra det.

— Men på hvad grund, då ni en gång har gifvit ert samtycke?

— På grund deraf, att jag icke älskar er. — Kärleken kommer efteråt! — ropade hofmarskalken med pathos. — O, ni har väl sett den fransyska komedien med denna titel? Den roade mig ofantligt.

— Jag har icke sett den — svarade Svanhilda. — men jag vet en komedi, som skulle roa mig mer än alla andra...

— Och det vore?

— En komedi, i hvilken ni spelade hufvudrollen!

I detta ögonblick stannade en vagn på gården. — Här kommer främmande — sade greven. — Svanhilda jag vill ej vidare veta af något kärleksgnabb.

— Ni skall slippa det, min far!

En betjent öppnade nu dörren och anmälde: — Signor Bertini!...

— Hvem... hvad! — ropade greven, i det han i högsta förtjusning sprang upp från soffan och syndade den illustre gästen till mötes; — har jag den äran att tala med signor Bertini, den verldsbekände målaren?

— Mitt namn är Bertini och målare är jag... det hafver sin riktighet — svarade italienern. — Men här får jag tillika presentera herr Wallman, min synnerligen gode vän och för närvarande min reskamrat.

— Välkomna, mine herrar — sade greven, i sin ordning presenterande Svanhilda och hofmarskalken — mer än välkomna! Ert snille, signor Bertini, är mig icke obekant, ty, såsom en vän och beundrare af de sköna konsterna, har jag forskafat mig afven ett par af de mästestycken, som utgått från er hand.

— Jag vet, att ni är en af Sveriges få mecenater, herr greve, — och då min väg förde mig åt Göteborg, kunde jag ej neka mig det nöjet att göra er personliga bekantskap...

— Och nu stannar ni kvar hos mig några dagar — afbröt greven — och målar ett stycke åt mig. Är det icke så? Ni bifaller ju?

— Det är svårt att vägra en så artig vördnådgöt; — sade Bertini — men jag öfvergifver igrarna min reskamrat.

— Vi hafva rum för honom också — återtog greven —. Hvad säger ni? — fortfor han, vändande sig till Wallman. — Ni vägrar väl ej, vill jag hoppas?

Clas, som ingenting högre önskade, tackade, och saken var uppgjord.

Kaffe kringbjöds af den vackra Aureole, och på aftonen låt greven, högtiden till ära, några champagnekor springa i takt.

Bertini talade mycket och talade väl om måla-rekonstens ståndpunkt för närvarande i Europa samt synnerligast i hans eget fädernesland, Italien. Greven och hofmarskalken voro illa öra, den före af intresse för saken, den senare af artighet mot den store konstnären.

Emellertid hade Clas narinat sig Svanhilda som med något handarbete dragit sig undan i en vrå.

Det är öfverflödigt att säga, det den unga flickan alldeles icke igenkände sin älskars van. Hon hade heller aldrig sett honom, utom då han fungerade som kusk vid enleveringen, och då hade mörkret hindrat henne att urskilja hans anletsdrag.

Han var sålunda för henne en helt och hållet obekant person.

Man föreställde sig derför hennes förvåning, då främlingen tilltalade henne med följande ord: — Sköna fröken — jag har att tala med er om ert hjertas angelägenheter...

— Hvad i Guds namn säger ni? — afbröt Svanhilda, i det hon kastade en prövande blick på f. d. tidningsredaktörens trefliga och runda fysionomi. — Hvad har ni med mitt hjertas angelägenheter att beställa?

— Tyst... tala ej så högt — hviskade Wallman. — Ni kan väl förstå att jag kommer på en persons vägnar, som är oss båda dyrbar.

— Om hvilken person talar ni? — frågade den unga flickan med en viss osäkerhet i rösten, ty

hon visste ej om hon hört rätt; — hvad är det för en person, som på en gång är dyrbar för oss båda?

— Lösna är: Amerika och Cleopatra — hviskade Wallman med ett betydelsefullt smälende.

— Ah — det var en annan saken — sade Svanhilda, rodnande som en nytslagen ros. — Är ni hans vän?

— I lif och död, sköna fröken — svarade Wallman. — Och som han icke själf vågar närma sig er person, har han uppdragit åt mig att handla i sitt ställe.

— Tyst — man ger akt på oss.

Hofmarskalken som nu tyckte sig hafva visat tillräcklig artighet mot den berömda konstnären, närmade sig de båda samtalande, under det greven fortfor att med stegradt intresse afhöra Bertinis snillrika föredrag.

Svanhilda gaf sin belagade fästman en blick, som nogsamt röjde hennes känslo, och vände sig dertill med en likgiltig anmärkning till Wallman.

Denne svarade, och samtalet var åter i full gång. Hofmarskalken stod som på nålar och, marterad på en gång af svartjuka och pratsjuka, sökte han förgäfs att få ett ord med i laget.

Man talade om litteraturen och teatrarne. Wallman, som hade en yttig kannedom om nästan alla länders vitterhet, föreföll Svanhilda ganska intressant. Hans ofta träffande och kvicka anmärkningar gjorde henne ett sådeles nöje, i synnerhet då hon anställde en jämförelse med hofmarskalken, som hade den otören att aldrig kunna öppna sin mun, utan att säga en dumhet eller en fadäise.

— Ni är lycklig, som läst och sett så mycket, herr Wallman — sade Svanhilda. — Hur annorlunda är icke den stackars kvinnans lott! Inständ i den tränga jungfruburen, måste hon lära sig att försaka de flesta af de högre njutningar, som lifvet i så rikt mått erbjuder mannen, och genom själva sin förvånade uppföstran är hon ofta urståndst att uppfatta och finna nöje i dem, hvilka eljest, afven i ensligheten, skulle kunna stå henne till buds.

— Så är dock icke förhållandet med er, min fröken — anmärkte hofmarskalken, som har fann tillfället inne att uppträda. — Ni sjunger ju som en liten engel och spelar som... som... en gullinna! Hofmarskalken fick i hast icke tag i någon bättre liknelse.

— Och hvad de nöjen angår — fortfor han — dem ni säger er sakna, så är det ännu icke tor sent att njuta dem... Då vi blifvit gifta, skall ni...

— Hvad! — afbröt Wallman med väl spelad förvåning — får jag den äran att gratulera?...

Det visste jag icke.

— Vi taga ännu icke emot några gratulationer — sade Svanhilda, i det hon slungade en vred blick på den stackars hofmarskalken. — Det är ännu för tidigt.

— Jag lofar er — svarade Wallman ironiskt — att icke för någon förräda den hemlighet, hvilken på detta sätt kommit till min kunskap, förrän ni gifver mig lof dertill.

Bertini, som gerna ville gifva Clas tillfälle att ostördt samtala med Svanhilda, vände sig nu direkt till hofmarskalken med någon anmärkning, och denne måste, churu ogerna, återvända till andra ändan af salongen, hvarst greven och målaren befunno sig. Svanhilda och Wallman blefvo sålunda åter ensamma för några ögonblick.

— Och denna löjljga parodi på menniska vill man gifva er till make? — sade Clas sakta.

Svanhilda suckade och förde näsduken till ögonen.

— Har ni då icke förklarat er afsky för detta giftermål? fortfor Wallman.

— Ack ju — men det hjälper icke... Min far hotar mig med sin förbannelse, om jag icke lyder... Hvad vill ni att jag skall göra?

— Hör på — fortfor Clas hviskande. — Hofmarskalken är en närr, men tillika en gammal roué. Vi måste upptänka något sätt, hvarigenom vi kunna få honom att ohjelpigt kompromettera sig.

— Och hur skall det gå till?

— Tror ni att er kammarjungfru är er tillgifven? — frågade Wallman hastigt.

— Ja — jag är säker derpå... Hon har visserligen i ett utbrott af missnöje begått ett förräderi mot mig, men hon har visat en uppriktig ånger, så jag tror, det jag utan risk kan lita på henne som på mig själf.

— Nåväl — då skola vi etablera en kärlekshandel mellan henne och hofmarskalken... Det skall blifva lätt för henne att fånga honom i sina nät... Ett åftaladt möte... ett rendezvous... en biljett — vi behöfva ju icke mer för att störta honom? Låt oss spela denne lilla komedi med honom.

— Men tror ni, att han biter på kroken? — frågade Svanhilda.

— Jag är ganska säker derpå... Hans gamla hjerta är eldfångadt som krut, och er vackra kammarjungfru skall, om hon något uppmuntrar honom, få honom till hvilka dumheter som helst... Vi måste göra upp saken med honom redan i afton.

— Jag skall tala med henne — sade Svanhilda lifligt. — Om hofmarskalken biter på denna krok, så är han förlorad, ty min fars grundsatser i detta afseende äro obidkliga.

Men hufvudsaken är, att Aureole aflockar hofmarskalken något skriftligt, så att hans otrohet kan bestyrkas — återtog Wallman. — Ett bref, hvart han anhallen om ett möte, vore väl det bästa. Ett sådant bref skulle med fördel kunna begagnas som vapen emot honom, om man nemligen hotade att göra saken bekant för er far, så vida icke hofmarskalken frivilligt drog sig undan.

— Planen är icke öfven... Jag skall tänka derpå... Men tyst der kommer han!

Hofmarskalken närmade sig åter och afbröt samtalet.

Kille Kort

ente Regler, pris 50c leken, finnes att tillgå hos underöskade. Detta spel är ett trefligt sålska spel och kunna från 1 till 37 personer deltaga deri. Adr.

Hindal Publ. Co., St. Paul, Minn. 4 Union Block.

Oerhörd goda vilkor för lagert, som önskas alla svenska skåpöcker. Gode medlemmar för både kvistar och små skriftdag om skärm upplagningar till C. Mannusens Publishing Co. 750-754 St. Fourth Street, Minneapolis, Minn.

Canadas Nordvest.

HOMESTEAD LAGEN

Alla sectioner med jemna utnimer af Kronolanden i Manitoba och Nordvest Territorierna, omfattandes 8 och 20, hvilka ej äro upplåta för homestead eller reserverade som ved-lotter för settlarne eller för andra ändamål, kunna upptagas som homestead af hvilken person som helst, som är ensam hufvud för en familj, samt hvarje mansperson, som fyllt 18 år, till storleken af 4 kvartsection 160 acres, mer eller mindre.

Anmälan för tillträde.

Anmälan göres personligen på landkontoret i det distrikt, der landet är beläget, eller om homestead-tagaren så önskar, må han på begäran hos "The Minister of the Interior, Ottawa", "Commissioner of Immigration, Winnipeg", eller till det respektiva lokala landkontoret erhålla rättighet att låta ett ombud uttaga tillträdesbeviset för honom. En afgift af \$10.00 erläggas för för tillträde.

Homestead Skyldigheter.

Under den nuvarande homestead-lagen skall skyldigheten fullbordas på följande sätt, nämligen: —

1) Genom att minst sex månader bygga och bo på landet hvarje år under en termin af minst tre år.

2) Om fadern (eller modern om mannen är död) till en person, som är berättigad att upptaga homestead, bor på en farm i grannskapet af det homestead, som af sådan person upptagits, uppfyller, fastskyldigheten under den tiden före patentets erhållande af sådan person genom att vara bosatt hos sin fader eller moder.

3) Om en nybyggare har erhållit patent på sitt första homestead, eller Certificat för utförandet af sådant patent attesterat af i den ordning, som föreskrives i Dominion Lands Act, samt erhållit tillstånd för ett andra homestead, uppfyller skyldigheten under tiden före patentets erhållande genom att vara bosatt på sitt första homestead.

4) Om vybyggaren har sin permanenta bostad på farm, som egen af honom i grannskapet af hans homestead, uppfyller bostadsskyldigheten genom att vara bosatt uppå nämnda farm.

Grannskap i det föregående äro antingen samma township eller ett dermed sammanhängande.

Homesteadtagare, som vill tillgodogöra sig förmåner af bestämmelserna 2, 3 och 4, måste odla minst 30 acres eller hålla minst 20 kreatur jemte erforderliga stallbyggnader, samt dessutom hafva 80 acres ordentligt inhägnade.

Hvarje homesteadtagare, som brister i att fullgöra homesteadtagarens skyldigheter, riskerar att få sitt homestead annullerat och öppnat för nytt tillträde.

Begäran om patent

kan inlemnas vid slutet af de tre åren till den lokala land agenten, underagenten eller homesteadinspektören. Innan denna begäran insändes